

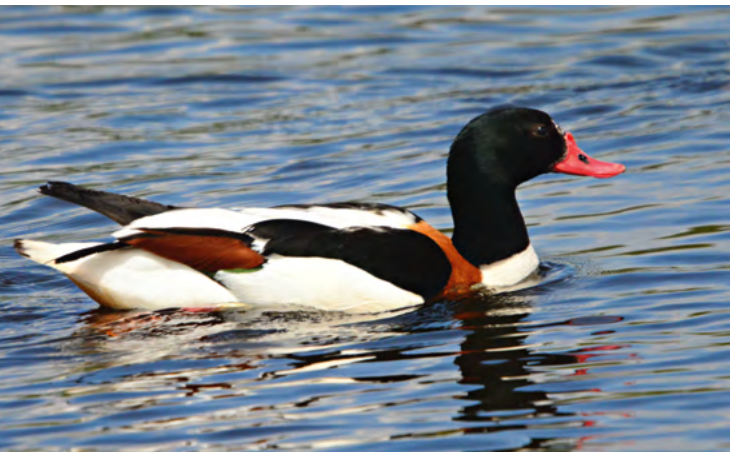
ADERWINKELPAD 10 KM

7

De Gooyerdijk

Het Aderwinkelpad is genoemd naar een oud ontginningsgebied 'de Aderwinkel' ten zuidoosten van Driebergen. De meest waarschijnlijke oorsprong van deze naam is de samenvoeging van: 'In de winkel', zoals het gebied in 1454 genoemd werd, met de term 'Ader'; de benaming van een klein stroompje. Van oudsher een natmoerassig gebied dus. Men vermoedt dat de naamgeving van de Gooyerdijk verband houdt met de oude benaming van de gehele Utrechtse Heuvelrug als Gooiland. Langs de weg staat verspreide agrarische bebouwing. Het eerste agrarische bedrijf aan de linkerhand is De Hondspol. Deze zorgboerderij is een woon/werk-gemeenschap die een biodynamisch gemengd landbouwbedrijf voert en geïntegreerde zorg biedt aan mensen die begeleiding nodig hebben. Dit gebied heeft een grote verscheidenheid aan bebouwing: langhuisboerderijen en dwarshuisboerderijen gebouwd in drie verschillende eeuwen met hier en daar nog een bak- of zomerhuis. Maar er zijn ook nog moderne stallen die aantonen dat het boeren hier nog lang niet tot het verleden behoort.

Bergeend

hier vouwen

Dit Klompenpad is tot stand gekomen onder coördinatie van Landschap Erfgoed Utrecht in samenwerking met diverse particuliere eigenaren, vele vrijwilligers, de gemeente Utrechtse Heuvelrug, gemeente Bunnik en andere partijen uit de streek. Klompenpaden zijn cultuurhistorische wandelroutes die particuliere terreinen, zoals landgoederen en boerenland, toegankelijk maken voor de wandelaar. Ze gaan zoveel mogelijk over historisch tracé en onverharde paden. Rust, kleinschaligheid en de combinatie van cultuur en natuur bepalen de sfeer en vertellen bewoners en wandelaars over de geschiedenis van hun omgeving. Ook het landschap heeft voordeel van de ontwikkeling van Klompenpaden: vaak worden landschapselementen hersteld en aangelegd. Door aan te sluiten bij lokale initiatieven als landwinkels, horeca en kamperen bij de boer wordt de economie van de streek versterkt.

Meer informatie over Klompenpaden: www.klompenpaden.nl.
Hier vindt u ook actuele wijzigingen of aandachtspunten.

Meer informatie over Landschap Erfgoed Utrecht:
www.landschaperfgoedutrecht.nl

PRAKTISCHE INFORMATIE

- Aderwinkelpad (10 km), gemarkeerd in twee richtingen in blauwe klompjes.
- Het is mogelijk om sommige Klompenpaden te combineren. Eventuele overstap-punten zijn aangegeven op de kaart en ter plekke in het veld.
- De nummers op de kaart verwijzen naar bezienswaardigheden langs de route die beschreven worden in deze brochure.
- Routenavigatie en informatie over landschap en cultuurhistorie is ook beschikbaar via de Klompenpaden app.
- Het Klompenpad is niet geschikt voor kinderwagens en rolstoelen vanwege de smalle en onverharde paden. Stevig en waterdicht schoeisel wordt aanbevolen.
- Honden zijn verboden op particuliere delen van het Klompenpad om verstoring van vee en wild te voorkomen. Dit is aangegeven op de openstellingsborden die u aan het begin van het particuliere terrein vindt.

productie & eindredactie	Landschap Erfgoed Utrecht
tekst	Landschap Erfgoed Utrecht
beeldmateriaal	Stuurgroep Kromme Rijn landschap, Collectie Ed Tiele en Pixabay
opmaak	Designimals, Laura Hondshorst

© Landschap Erfgoed Utrecht
2023, 2^e druk. Alle rechten voorbehouden

Bij vragen of opmerkingen over dit pad kunt u contact opnemen met Landschap Erfgoed Utrecht via www.klompenpaden.nl.

NIET BESTEMD
VOOR VERKOOP

Wandelen over
landgoederen,
boerenerven, zuwes
en langs lanen

ADERWINKELPAD 10 KM

ADERWINKELPAD 10 KM

1 Dorpskern Driebergen-Rijsenburg

De naam Driebergen wordt in 1309 voor het eerst in de bronnen aangeduid als plaatsnaam, maar de nederzetting is waarschijnlijk ouder. Vermoedelijk is de kiem van de nederzetting gelegd in een kleine agrarische gemeenschap die leefde op de enggronden rondom de huidige Engweg. De naam Driebergen zou zijn ontstaan uit het feit dat tegen de horizon in de richting van de Heuvelrug zich drie hoogten aftekenden. Een heuvel of hoogte werd vroeger aangeduid als berg. Al in de 18e eeuw vonden enkele zeer rijke Utrechtse heren het woonklimaat aan de rand van de Heuvelrug zo aantrekkelijk dat zij zich vestigden in buitenplaatsen. In de 19e en 20ste eeuw volgden steeds meer welgestelden hun voorbeeld en werden landgoederen en villaparken gesticht.

2 Historische Buitenplaats Broekbergen

De buitenplaats Broekbergen is begin 1700 gesticht. Het Hoofdhuis is in 1754 gebouwd met kilometerslange zichtlijnen naar Driebergen en naar de Langbroekerdijk. In 1875 betrokken de zusters Benedictinessen Broekbergen als slotklooster Arca Pacis (Ark van Vrede). In 1883 werd Broekbergen ommuurd en een neogotische kapel gebouwd, waarvan alleen de toren nog bewaard is. In 1965 werd de huidige kapelzaal gebouwd. Sinds 2008 is Broekbergen weer een particuliere buitenplaats en wordt gerestaureerd met respect voor de kloosterperiode. Deze familie heeft het voorterrein van Broekbergen opengesteld voor het klompenpad.

Dorpsgezicht Driebergen, 1754

hier
vrouwen

Klooster Arca Pacis

3 Ontginning

Om de vruchtbare gronden rendabel te maken lieten de bisschoppen van Utrecht het moeras droogleggen. Daartoe werd omstreeks 1126 een wetting gegraven met zijsloten voor de ontwatering. Zo zijn langgerekte kavels ontstaan, de zogenaamde copes. Door het verdwijnen van het moeras was de oostgrens van het Utrechtse domkapittel, het Sticht, kwetsbaar geworden. Om het gebied te kunnen verdedigen werden donjons gebouwd: een verdedigbare woontoren met een gracht eromheen. Nadat het buskruit was uitgevonden verdween de beschermende werking van de donjons. Door ver- en aanbouw ontstonden kasteelachtige gebouwen. In het begin van de 16e eeuw kwamen hier de ridderhofsteden, met hun eigen plichten en privileges, uit voort. Naast de boomgaarden, weilanden en griendbossen ontstond zo een heel gevarieerd gebied.

4 Landgoederen

Langs de Kromme Rijn en Langbroekerwetering werden een aantal kastelen gebouwd, namelijk dat van Beverweerd en Sterkenburg. Andere kastelen die teruggaan tot de 13de eeuw zijn de woontorens van Hardenbroek en Rijsenburg, waarvan alleen het poortgebouw nog is overgebleven. Deze kastelen werden gebouwd door zogenaamde dienstmannen van de Utrechtse bisschop en de Domproost. Deze functionarissen waren aangesteld om het feitelijke gezag namens de landsheer uit te oefenen.

5 Broekweg

Het eerste deel van de Broekweg is aan de linkerkant ingeplant met nieuwe bomen, een herstelplan van Landschap Erfgoed Utrecht en de Stuurgroep Kromme Rijnlandschap met medewerking van de eigenaar. Er stonden Amerikaanse eiken die niet goed tegen een hoge grondwaterstand kunnen. Inlandse eiken kunnen dat veel beter. Door de ingreep behoudt de Broekweg zijn karakter als zuwe in het landschap (zie punt 6). De Broekweg is eeuwenlang een kerkepad geweest voor de bewoners van het gebied in Sterkenburg naar de kerk in Werkhoven. Een gedeelte van dit pad heet nu de Zwarte weg. Het doorsnijdt de natte gebieden van landgoed Sterkenburg. Het bijbehorende kasteel is van oorsprong middeleeuws. De oudste vermelding dateert uit 1233 waar wordt geschreven over 'Dat huys te Starckenborch'. De grote, nog steeds aanwezige, ronde toren is het oudste gedeelte van het kasteel.

6 Zuwes

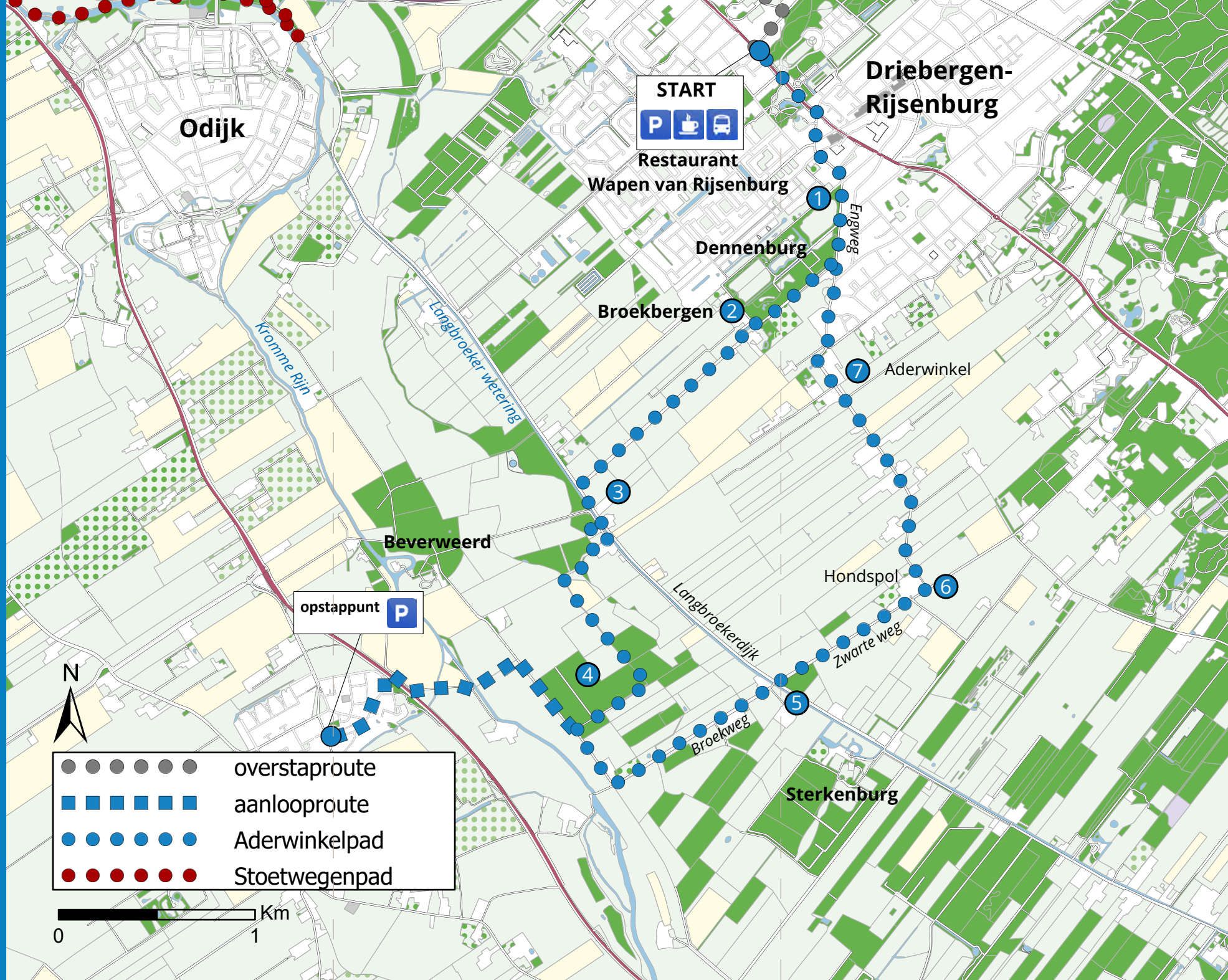
De Zwarte weg en de Broekweg zijn ook zuwes. Een zuwe is een oorspronkelijke (water)scheiding tussen de verschillende delen van de copeverkaveling. Tussen twee watergangen ligt een begaanbare kade met laanbeplanting. De laanbeplanting wijkt af van een "gewone" laan vanwege enige onderbegroeiing van heesters en hakhout. De Broekweg heeft nog altijd de functie van waterkerende zuwe.

Eeuwenoude lanen

ADERWINKELPAD 10 KM

Odijk

START

Restaurant

Wapen van Rijsenburg

Driebergen-
Rijsenburg

1

Dennenburg

Broekbergen

2

7 Aderwinkel

3

Beverweerd

opstappunt

4

Langbroeker
dijk

5

Hondspol

6

Zwarte weg

Broekweg

Sterkenburg

0 1 Km

- overstaproute
- aanlooproute
- Aderwinkelpad
- Stoetwegenpad

Startpunt → Restaurant Wapen van Rijsenburg, Hoofdstraat 83, Driebergen-Rijsenburg

Opstappunt → De Brink, Werkhoven

Openbaar vervoer → Station Driebergen-Zeist. Volg de overstaproute Stoetwegenpad - Aderwinkelpad.

Bushalte Rijsenburg, Driebergen

Horeca → Restaurant Wapen van Rijsenburg, Hoofdstraat 83, Driebergen

Voor actuele informatie zie www.klompennpaden.nl.

Te gast op het erf en boerenland

Klompennpaden lopen regelmatig over het erf van een boer, langs een beekje of over een sloot. Vaak is dit privéterrein.

Er wordt nauw samengewerkt met boeren en grondeigenaren die recreatief medegebruik toestaan. Zonder hun toestemming waren er niet zoveel Klompennpaden.

Honden verboden

Als wandelaar ben je te gast. Het betreden van privéterrein wordt aangegeven met een speciaal openstellingsbord. Ook geldt een hondenverbod. Loslopende honden kunnen onrust veroorzaken

bij vee, wild of weidevogels. Daarnaast kunnen ze ziekten verspreiden. Daarom zijn honden verboden op Klompennpaden. Wij danken u voor uw begrip.

HOE WERKT DEZE DOWNLOADBARE BROCHURE

Download deze brochure en druk het af in kleur (dubbelzijdig, gespiegeld langs korte zijde) voordat u gaat wandelen. U krijgt dan de brochure + de wandelkaart geprint. De brochure kunt u als een echte folder vouwen over de aangegeven grijze lijnen. Deze brochure bevat altijd de meest actuele informatie.

hier vouwen

hier vouwen

wandelaars op de Langbroekerdijk

1 km dijk... en zo ver je kunt kijken

Neem één strekkende kilometer Langbroekerdijk/-wetering, van de brug bij kasteel Sterkenburg tot de brug bij de ingang naar landgoed Beverweerd, en er is zoveel te vertellen. In de documentaireserie en het gelijknamige boek '1 km dijk en zo ver je kunt kijken' worden de verhalen verteld door de bewoners, boeren, adel, landgoedeigenaren en nieuwkomers. Als u geïnteresseerd bent geraakt in dit gebied, dan is dit zeker een aanrader!

Ontdek het mooie buitengebied van Driebergen-Rijsenburg en Bunnik. Wandelen in het Langbroekerweteringgebied.

In het karakteristieke cope-landschap, versterkt door

bospartijen van de landgoederen en lijnvormige

landschapselementen als knotbomenrijen, lanen en zuwes.

Geniet van de rust, kleinschaligheid en de combinatie van

cultuur en natuur. Klompen aan, rugzak op en gaan!

Zorgboerderij De Hondspol en Melktap Kronenburgh

U kunt bij Zorgboerderij De Hondspol op woensdag en vrijdag van 10.30 uur tot 16.00 uur en zaterdag van 9.30 uur tot 13.30 uur biologisch dynamische zuivel, groente en vlees kopen. De meeste producten in de winkel zijn van de eigen boerderij, dus u weet gelijk wat u eet. De groenten worden 's ochtends geoogst en gaan direct naar het winkelschap. Verser kan het niet!

U komt ook langs Melktap Kronenburgh, Gooyer Wetering 8, Driebergen. Daar kunt u maandag tot en met zaterdag van 8.00 tot 20.30 uur producten kopen uit de automaat. Het bijbehorende melkveebedrijf heeft 150 melkkoeien die minimaal 120 dagen, 6 uur per dag in de wei lopen. De weidemelk verwerken zij zelf tot heerlijke zuivelproducten.

Het winkeltje

